

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Basden, A. (2010). On using spheres of meaning to define and dignify the IS discipline. *International Journal of Information Management*, 30(1), 13–20. doi:10.1016/j.ijinfomgt.2009.11.006

Lähtökohtia

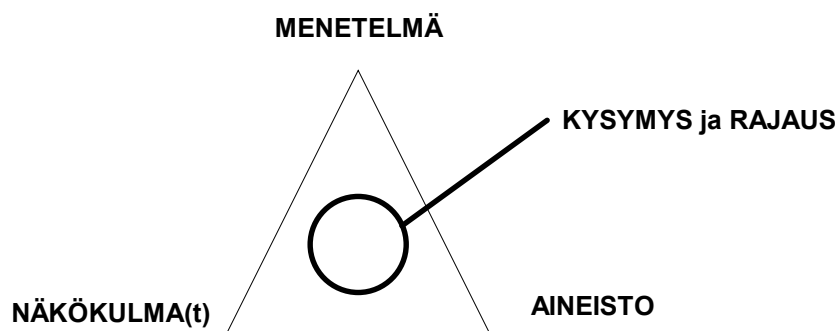
Aikaisempi artikkeliarvio (OMA 19) käsitteli Basden (2000).

Mikä on tietojärjestelmä? Tietojärjestelmän määrittelyyn on erilaisia tapoja. Mitä on tietojärjestelmien tutkimusala tieteenalana? Tietojärjestelmien tieteenalan määrittelyyn on erilaisia tapoja. Käytännössä tietojärjestelmän (ja tieteenalan) määrittely kannattaa siis tehdä tarvittaessa heti tutkimuksen alkuvaiheissa.

Tietojärjestelmien tieteenalan identiteettikriisi? Tähän on viitattu joissain lähteissä. Myös jotkut muut tieteenalat kärsivät samanlaisesta identiteettikriisistä, jolloin yksittäisen tieteenalan määrittelyä yritetään erilaisissa asiayhteyksissä.

Itse olen pohtinut useamman näkökulman hallintaa samanaikaisesti. Itse olen huomionut, että näkökulma vaikuttaa hyvin moneen asiaan sekä käytännössä että tutkimuksessa.

Basden (2000) perusteella korjasin aikaisemmin tekemääni kuvaa jonkin verran, jolloin näkökulmia voi olla useampia (NÄKÖKULMA → NÄKÖKULMA(t) kuvassa).

Tiivistelmän tiivistelmä

Onko tietojärjestelmien tutkimus todellinen tieteenala? Tämä kysymys on ollut esillä eri vaiheissa. Moni muukin tieteenala käy samanlaista sisäistä keskustelua. Tässä artikkelissa yritetään ottaa uudenlainen lähestymistapa, jolloin käytetään yhtä hyvin perusteltua lähestymistapaa. Tällöin keskustelu identiteetistä korvautuu kysymyksillä arvokkuudesta, päämäärästä ja vastuullisuudesta.

1. Johdanto

Eri tieteenalat ovat kriisissä, ja tietojärjestelmien tutkimus ei ole tästä poikkeava tieteenala.

Alussa tietokoneet tulivat ihmisten elämään, jolloin ne olivat kiehtovia teknisiä artefakteja, jolloin erikoistuneet ohjelmoijat ohjelmoivat näitä järjestelmiä. Sovelletuna liiketoimintaan näistä tuli

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

johtamisen tietojärjestelmiä ja resurssienhallinnan järjestelmiä. Tietokoneista tuli henkilökohtaisempia, ja ne korvasivat aikaisempia tekniikoita, jolloin ”ihmistekijät” tulivat tärkeämmäksi. Tämä kehitys kesti vuosikymmeniä, ja tietojärjestelmien tutkimuksen asenteet muuttuivat vastaavasti. Vähitellen esiin nousivat sosiaaliset, pehmeät, tulkinnalliset ja kriittiset tutkimusotteet, jolloin ”kovat järjestelmät” ja ”positivismi” haastettiin.

Akateemisena instituutiona tutkimusala liittyi liiketoiminnan ja johtamisen tutkimusaloihin tietojenkäsittelytieteen sijasta. Carr (2003, luettu tietojärjestelmätieteen seminaarissa vuonna 2004) esitti aikanaan, että informaatioteknologia ei enää olisi strateginen etu, vaan pikemminkin putkistoihin ja katulamppuihin verrattavaa. (Eri vaiheiden jälkeen) tutkimusala kadotti oman luottamuksensa.

Olemmeko todella oikea tieteenala? Mikä on identiteettimme? Kuinka voimme vakuuttaa olevamme tärkeitä niille, jotka sattuisivat olemaan kiinnostuneita liittymään tieteenalalle?

Mahdollisesti yleisin lähestymistapa on ollut Hegelin mukainen synteesi, jolloin määrittelemme itsemme tieteenalat ylittävänä yhdistelmänä huomioiden sosiaaliset ja tekniset aiheet organisaatioiden tutkimuksessa ja tietojenkäsittelytieteissä. Lee huomioi, että jotain puuttuu. Lee esittää, että teknisten aiheiden, sosiaalisten aiheiden ja sosioteknisten järjestelmien tutkimus ei riitä. Lee toteaa, että informaatio itsessään on oman alansa arvoinen. Lee viittaa hermeneutiikan ja systeemiteorian suuntaan. Lee toteaa, että informaation alue on ”rikas ilmiö”.

Mitä olisi ”rikas ilmiö”? Tästä on käyty keskustelua, mutta se on ollut lyhyt ja kuvaileva, eikä niinkään kattavaa kuvausta.

Tässä artikkelissa esitetty lähestymistapa soveltaa filosofiaa, mutta ei kuitenkaan keskity laajasti filosofiaan. Tässä asiayhteydessä selvitetään ”merkitysten alueita” (spheres of meaning), jolloin tietojärjestelmien tutkimus voidaan asettaa suhteessa muihin tieteenaloihin.

Tämä artikkeli ei väitä, että tietojärjestelmien tutkimus olisi tieteenala. Tavoitteena on esittää suunta tutkimukselle, jos haluamme olla tieteenala. Sekä tieteenala että (käytännön) toimiala tarkoittaa erikoistunutta tietämystä. Tiede yrittää luoda käsitteellistyksiä käytännön elämästä. (Käytännön) toimiala tarkoittaa arkipäiväisen tietämyksen toimintaa, jotta se voi palvella järkevällä tavalla käytännön arkipäiväistä toimintaa. Oppiala tarkoittaa sekä käytäntöä että tutkimusta. (Tutkimuksen) ala tarkoittaa pienempää tutkimuskohdetta kuin oppiala. Teoriaa ennakoiva lähestymistapa tarkoittaa avoimuutta merkityksen alueille, jotka ovat merkityksellisiä oppialalle, jolloin voidaan huomioida jotain yhteistä.

2. Lähestymistapoja tietojärjestelmien oppialan ymmärtämiseen

Tietojärjestelmien tutkimus on ollut monialaista, ja erilaisia lähestymistapoja on käytetty. Tutkimusalan laajuus ja itsetuntemus pitäisi kuitenkin määritellä.

2.1. *Empiiriset lähestymistavat*

Empiiriset lähestymistavat selvittävät, että mitä on tapahtunut (ns.) kentällä. Tutkimusalueita ovat mm. seuraavat: ohjelmiston luonne, ohjelmiston kehittäminen, ohjelmistot ”todellisen” maailman asiayhteydessä, datan ja informaation käyttö järjestelmissä, ohjelmointikielet, kuvaustavat ja prosessimallit ohjelmistokehityksessä. Eri alueilla toimivia ihmisiä voidaan liittää tutkimusalueelle.

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Yhden tutkimuksen mukaan tietojärjestelmien oppiala on keskittynyt erityisesti neljään suhdetyyppiin: tietotekniikan, ihmisten, ryhmien organisaatioiden ja markkinoiden välillä huomioiden tietojärjestelmien kehitys.

Tietojärjestelmien tutkimus on soveltanut eri oppialoja. Nyt voisimme huomioida tietojärjestelmien tutkimuksen omana viitetieteenä, jota muut tieteenalat voivat soveltaa tietojärjestelmien tutkimusta.

On mahdollista tutkia, että mitä tapahtui, mutta empiirisissä lähestymistavoissa on ollut ongelmia. Jokin aihe kiinnostaa tutkijaa, jolloin on mahdollista jättää huomiotta eri asioita, ja jättää eri asiat väittelyn ulkopuolelle. Vastaavasti eri aineistojen käyttö tai hylkääminen vaikuttaa myöskin.

2.2. Perusominaisuuksien (erityispiirre) löytäminen

Yksi mahdollisuus on asettaa tietotekniikan artefakti (IT artefact) keskelle, jolloin voidaan tutkia tehtäviä, organisaatorakenteita ja laajempia asiayhteyksiä. Tästä lähtökohdasta voidaan tutkimuksen soveltaa seuraavia: tietotekniikan artefakti, käyttö, vaikutukset, ”tietotekniikan johtamisen, menetelmien ja operaatioiden käytännöt”, ja ”tietotekniikan johtamisen, menetelmien ja tekniikan kyvykkyydet”.

Tietotekniikan artefaktia voidaan (tietysti?) arvioida mustana laatikkona, mutta tässäkin on omat ongelmansa.

2.3. Arvokkuus, kohtalo/päämäärä ja vastuullisuus

Näyttäisi siltä, että tietojärjestelmien tutkimukselta puuttuu arvokkuus (ihmisarvo). Erilaiset sisäänpäin kääntyneet näkökulmat voisi hylätä, jolloin voidaan kunnioittaa muita tutkimusaloja. Kohtalo/päämäärä ei pitäisi olla vain itselleen itselle nähty.

3. Vaihtoehtoinen lähestymistapa: merkityksen alueet

Tässä ehdotetaan, että tutkimusalan keskus ja toiminnot liittyvät merkityksen alueisiin. Osa merkityksellisimmistä aiheista muodostaa ”merkityksen ytimen”, jolloin ytimen ulkopuoliset aiheet ovat liittyvät eri alueille. Joillain tutkimusaloilla voi olla useampia keskus.

3.1. Merkityksen alueet

Monet filosofiat eivät ole keskittyneet merkityksen alueille johtuen niiden lähtöolettamuksista (kreikkalainen, skolastiikka, moderni tai postmoderni).

Tässä kohtaa huomioimme Dooyeweerdin ajatukset. Dooyeweerd lähtee liikkeelle merkityksen erilaisuuksista. Tällöin olemme 2500 vuoden ajan kehittäneet ajattelua, joka ennemminkin piilottaa todellisuuden merkityksen alueiden monimutkaisuuden. Tällöin voidaan käyttää vain yhtä aluetta selittämään kaikki alueet.

Dooyeweerd pyrkii kokonaisvaltaiseen näkökulmaan, jolloin hän esittää merkityksen viisitoista aluetta. Jokaisella alueella on oma ytimensä, jolloin ydintä ei voi vähentää muihin ytimiin nähden. ”Merkityksen alueet” ovat myös ”erityispiirteitä” (tapa nähdä asioita).

Dooyeweerdin esittämät yksityiskohtaisemmin voidaan esittää taulukossa 1, jolloin voidaan huomioida merkityksen ytimet, ”tieteet” ja ”normit”.

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Alue	Ydinmerkitys	Normit	Tieteet
Määrällinen	Määrä	Peräkkäisyys	Matematiikka
Tilallinen	Jatkuva tila	Samanaikaisuus	Geometria, topologia
Liikkeellinen	Liike	Dynaamisuus	Mekaniikka
Aiheellinen	Energia, massa, voima, aine	Pysyvyys	Fysiikka, kemia, materiaalitieteet
Elävä/orgaaninen	Organismi, elämän toiminnot	Terveys: organismin yhtenäisyys	Biologia, ekologia
Psyykkinen/ tunteva	Tuntemus, tunne, vastineet	Tuntemiskyky, vasteet	Psykologia
Analyyttinen	Erottelu, käsitteet, logiikka, datan osat	Selkeys, ristiriidattomuus	Logiikka, analyttinen tiede
Muodollinen	Rakenteet, rakennukset, prosessointi, tavoitteet, tekniikka, teknologia, historia	Saavutukset	Suunnittelutiede, insinööritieteet
Kielellinen	Symboliset merkitykset	Ymmärrettävyys	Kielitiede, informatiikka
Sosiaalinen	Sosiaaliset suhteet ja instituutiot, roolit	Kunnioitus	Sosiaalitieteet
Taloudellinen	Vähien resurssien hallinta	Turhan välttäminen	Taloustiede, johtamistiede
Esteettinen	Harmonia, tyytyväisyys, huumori	Rikas harmonia	Estetiikka
Lainopillinen	Arvo, palkkiot, rangaistus	Oikeus: arvo, soveltuvuus	Lakitieteet
Eettinen	Antava rakkaus, antaminen	Antava rakkaus	Etiikka
Usko	Visio, sitoutuminen, varmuus, usko	Uskollisuus	Teologia

138

139 Jokainen alue käsittää merkityksiä alueen ytimessä. Merkitysten ytimiä itsessään ei havaita teoreettisella
 140 ajattelulla, vaan intuitiolla (Dooyeweerdin mukaan). Eli taulukko 1 on vain viittaus eri alueisiin.

141 Dooyeweerd huomioi, että eri alueiden esittely ei ole lopullinen totuus.

142

143 Eri ajattelijat ovat kyllä huomioineet eri alueita, mutta ovat olleet vain osia Dooyeweerd esittämistä
 144 alueista.

145

146 Dooyeweerd viittasi, että eri alueet ovat myös ”lakien alueita”, jolloin ne ohjaavat todellisuutta
 147 merkityksellisyyteen ja hyvyys. Laki pitäisi nähdä enemmän lupauksina tai mahdollisuuksina.

148

149 *3.2. Alueiden ymmärtämien ja oppialojen sijoittuminen*

150

151 Dooyeweerd väitti, että jokainen alue määrittelee tieteellisen alan keskeiset mielenkiinnon kohteet,
 152 määrittelee osien tyypit, prosessit ja lait.

153

154 Mitä sitten teemme kun olemme vuorovaikutuksessa tieteenalan toiminnan kanssa? Eri alueilla on omat
 155 norminsa. Dooyeweerd esitti, että eri alat ovat liitoksissa toisiinsa, jolloin eri alueet tarvitsevat toisiaan.

156

157 *3.3. Tietojärjestelmien oppiala*

158

159 Tietojärjestelmien oppiala voidaan keskittää seuraavasti.

160

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

- Kielellinen erityispiirre: ihmisten toiminnot merkityksen tallentamiseen, informointiin ja viestintään huomioiden symboloi ilmaistuna merkityksenä, jolloin huomioida ymmärrettävyyden normi.

Kielellinen erityispiirre tarkoittaa kielten, kielitieteen, semiotiikan ja median huomiointia, jolloin niitä voi kutsua lähitieteiksi. Lähitieteet tarjoavat seuraavia aihepiirejä.

- Muodollinen erityispiirre on tärkeää huomioimaan informaation rakenteen ja käyttämisen, jolloin voidaan huomioida ihmisten luova toiminta tietojärjestelmien kehittämisessä, mikä tarkoittaa teknologiaa, tekniikkaa ja artefaktia.
- Sosiaalinen erityispiirre on tärkeä, koska symbolit tarkoittavat sosiaalista yhdessä sovittua merkitystä huomioiden kulttuuriset viittaukset ja muu merkitys.

Vähän kauempana vaikuttavat seuraavat aihepiirit.

- Analyttinen erityispiirre, jonka ydinmerkitys on erottelu ja käsitteellistäminen, mikä tulee esille tietojärjestelmissä datan osina.
- Taloudellinen erityispiirre, joka keskittyy resurssien johtamiseen, on vähemmän merkityksellinen kuin informaation resurssit.

Tietojenkäsittelytiede keskittyy erityisesti datan prosesseihin ja rakenteisiin, jolloin esiin tulee ohjelman rakentaminen, ohjelman oikeellisuus suhteessa tavoitteisiin. Yhteisöjen tutkimus eri muodoissaan keskittyy sosiaaliseen alueeseen.

3.4. Lähestymistavan rajoitteet

Voidaanko kaikki oleellinen sijoittaa erityispiirteiden luokkiin? Huomiotta voi jäädä erilaisten erityispiirteiden väliset suhteet. Erityispiirteet pitäisi nähdä tapana esittää erilaisia kysymyksiä, jotka ovat merkityksellisiä. Mahdollisesti tietojärjestelmien oppiala voidaan määritellä laajasti.

4. Seurauksia

4.1. Arvokkuus, tavoite ja vastuullisuus tietojärjestelmien oppialalla

Tämä lähestymistapa voi tarjota seuraavia aiheita.

- Ymmärrys informaation tarjoamasta merkityksestä ihmisten elämään, muodosta, normeista, rajoitteista ja ehdoista; miksi nämä ovat näin?
- Perusta tulevaisuuden mahdollisuuksien havainnointiin.
- Ymmärrys muodollisista aihepiireistä: teknologia, informaation rakenne ja informaation käsittely.
- Ymmärrys merkityksellisistä aiheista kielellisellä alueella ja taloudelliselta alueella.

4.2. Lähestymistavan riittävyys

Tämä lähestymistapa mahdollistaa tunnistamaan tietojärjestelmien oppialan, koska se kertoo merkityksellisyyden. On mahdollista tarkastella (ns.) mustan laatikon tilannetta, jolloin lähestymistapa auttaa avaamaan (ns.) mustan laatikon huomioiden muodolliset ja analyttiset erityispiirteet.

4.3. Kuinka tämä lähestymistapa voi auttaa?

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Tietysti on mahdollista keskustella ”sosioteknisistä” aiheista, mutta tämä jättää huomioimatta kielelliset erityispiirteet.

Merkityksen alueet lähestymistapana poistaa tarpeen rajata tarkasti eri aiheet. Useat oppialat voivat olla kiinnostuneita samoista aiheista, joten tietojärjestelmien tutkimuksessa voidaan huomioida lähitieteiden keskustelua.

4.4. Tavoitteet ja toivo tietojärjestelmien oppialalle

Parempi viestintä on mahdollisuus, mutta pitäisi ymmärtää, että mitä ja miksi viestimme oppialalla.

Mikä on tavoite? Dooyeweerd ehdotti, että eri erityispiirteiden avaaminen mahdollistaa historian ymmärtämisen. Vastaavasti tietojärjestelmien avaaminen tarkoittaa kielellisten erityispiirteiden huomioimista.

OMA ARVIO

Eri asiayhteyksissä olen huomionut Henriques (2003) esittämän tietämyksen puun.

Taulukko: Tietämyksen puu, suomennus perustuen Henriques (2003)

Moni- mutkaisuuden taso	Tieteen laji	Olemassaolon taso	Kohteiden laji	Tietojen käsittelyn taso	Toiminnan luokka
Kulttuuri	Sosiaalinen	Itsestään tietoinen	Ihminen	Käsitteellinen	Sosiolingvistinen
Mieli	Psyko- sosiaalinen	Mieli	Eläin	Hermoihin perustuva	Neuropsykologinen
Elämä	Biologinen	Eläimellinen	Elävä	Perinnöllinen	Biogeneettinen
Aine	Fyysinen	Eloton	Aineellinen	Ositettu	Fyysiskemiallinen

Dooyeweerd perusteella voi todeta, että erilaisia näkökulmia voi olla useampiakin (vrt. 15).

Tietysti on niin, että olemme lainanneet eri asioita muilta tieteenaloilta. Itse olen pohtinut aina välillä, että olemmeko ymmärtäneet tietojärjestelmien tutkimuksen puolella täsmälleen oikein jotkin lainatut asiat. Eli lainaus joltain toiselta tieteenalalta voikin olla puutteellista.

”Musta laatikko”? Dooyeweerd perusteella voidaan siis todeta, että (ns.) mustaa laatikkoa voidaan avata hyvin erilaisilla tavoilla.

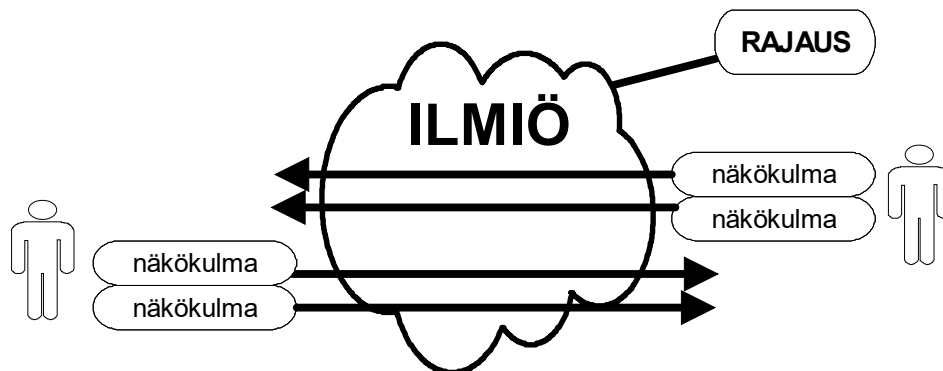
Bogen & Woodward (1988), Schwarz & Stensaker (2014, 2016) sekä Van de Ven (2016) käsiteltiin huhtikuussa 2017 Seinäjoen ryhmässä Arto Lanamäen johdolla. Lyhyesti todeten voisimme tehdä ilmiöön perustuvaa tutkimusta.

Itse totesin, että erilaiset ilmiöt voidaan rajata eri tavoilla, jolloin saman ilmiön suhteen voidaan käyttää useampia näkökulmia. Huhtikuun 2017 pohdinnat ilmiöstä ovat edelleen ajankohtaisia. Tämän perusteella

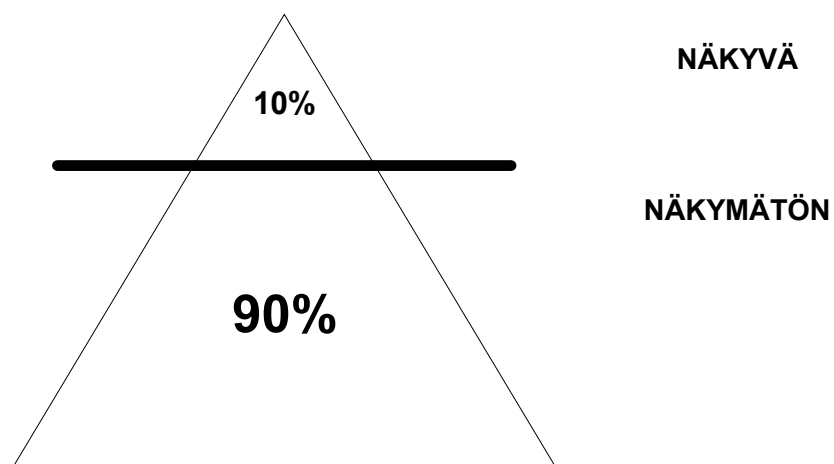
2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

249 olen esittänyt seuraavan kuvan.
250

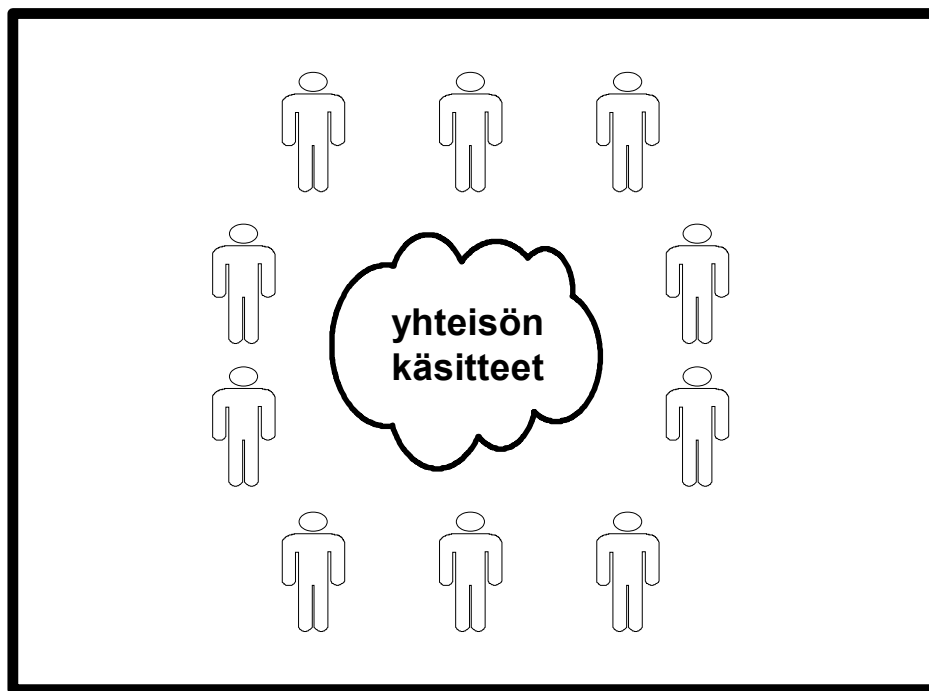

251
252
253 Ihmisillä on käytössään omat näkökulmansa, jotka siis eroavat muiden ihmisten näkökulmista. Sinänsä
254 voisi pohtia, että jokainen henkilö voisi asettaa omat näkökulmansa eri alueille (vrt. 15 näkökulmaa).
255
256 Rebernik & Mulej (2000) perusteella olen pohtinut riittävää kokonaisvaltaisuutta. Emme ehkä koskaan
257 saavuta täydellistä kokonaisvaltaisuutta, jolloin tarvitsemme siis riittävää kokonaisvaltaisuutta.
258
259 Miten tehdä näkymätön näkyväksi? Tämä on mielenkiintoinen aihepiiri, koska ihmisten toiminnassa on
260 paljon näkymättömiä tekijöitä. Tarkemmalla tarkastelulla voisi olla mahdollista arvioida näkymättömiä
261 tekijöitä erilaisilla tavoilla.
262

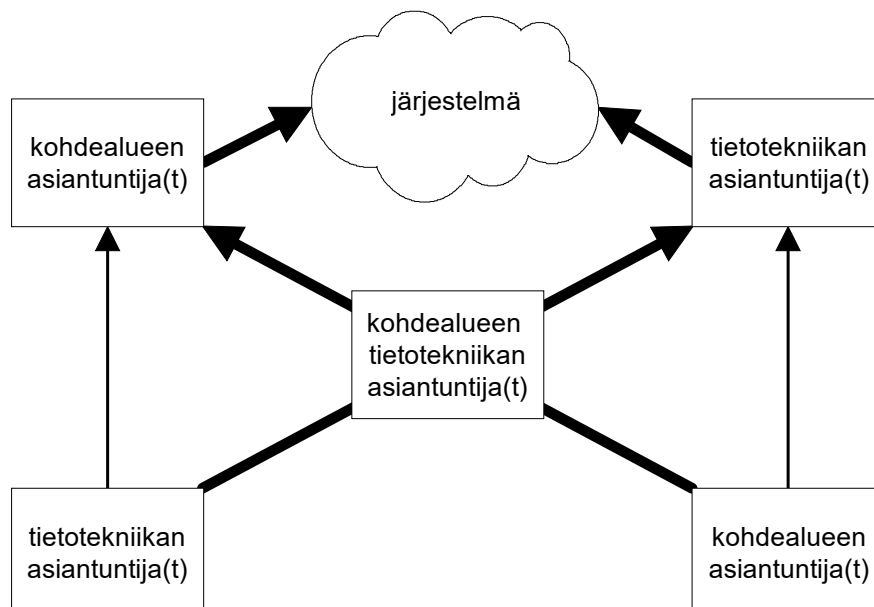
263
264
265 Muistan yhdeksältä luennolta arvojen merkityksen peruteet. Esitelmöijä viittasi, että pitäisi ymmärtää oikein
266 jonkin yhteisön arvot, jotta tietojärjestelmän kehittäminen olisi mahdollista. Miten mallintaa arvoja? Tätä
267 kysyi yksi luentoa seurannut henkilö. Dooyeweerd perusteella voi todeta, on oikeasti olemassa erilaisia
268 arvoja, joita siis kannattaisi käydä läpi erilaisissa asiayhteyksissä.
269
270 Tämän jälkeen voi todeta, että erilaisissa yhteisöissä vaikuttaa kunkin yhteisön omat käsitteet, joiden
271 ymmärtäminen ulkopuolelta. Tätä olen kuvannut seuraavassa kuvassa.

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Varmaankin voisi arvioida, että yksittäinen käsite sijaita useamman erityispiirteen (vrt. 15) alueella. Tätä voisi ainakin pohtia ääneen.

Kuka olisi kohdealueen tietotekniikan oikea ymmärtäjä?

Itse olen huomioinut, että tietotekniikan asiantuntijoista ei monesti tule kohdealueen osaajaa, jolloin oikea osaaminen jollain kohdealueella vaihtelee eri tavoilla. Tarvitsemme siis kohdealueen osaajia eri tavoilla erilaisissa tietojärjestelmien kehittämishankkeissa. Kohdealueen osaajien ja tietotekniikan osaajien välillä voi olla hyvin erilaisia epävastaavuuksia. Näin se vain tahtoo olla.

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

- 286 Basden, A. (2000). On the Multi-Aspectual Nature of Information Systems. Teoksessa J.-M. Heimonen &
287 M. Ruohonen (Toim.), Pertti Järvinen 60 vuotta: Työtä tieteen hyväksi (s. 49–60). Tampere:
288 Tietojenkäsittelytieteiden laitos, Tampereen yliopisto.
289
- 290 Bogen, J., & Woodward, J. (1988). Saving the Phenomena. *The Philosophical Review*, 97(3), 303–352.
291 doi: 10.2307/2185445
292
- 293 Carr, N. G. (2003). IT Doesn't Matter. *Harvard Business Review*, (March), 41–49.
294
- 295 Henriques, G. R. (2003). The tree of knowledge system and the theoretical unification of psychology.
296 *Review of General Psychology*, 7(2), 150–182. [doi:10.1037/1089-2680.7.2.150](https://doi.org/10.1037/1089-2680.7.2.150)
297
- 298 Rebernik, M., & Mulej, M. (2000). Requisite holism, isolating mechanisms and entrepreneurship.
299 *Kybernetes*, 29(9/10), 1126–1140. doi:10.1108/03684920010342198
300
- 301 Schwarz, G., & Stensaker, I. (2014). Time to Take Off the Theoretical Straightjacket and (Re-)Introduce
302 Phenomenon-Driven Research. *The Journal of Applied Behavioral Science*, 50(4), 478–501.
303 doi:10.1177/0021886314549919
304
- 305 Schwarz, G. M., & Stensaker, I. G. (2016). Showcasing phenomenon-driven research on organizational
306 change. *Journal of Change Management*, 16(4), 245–264. doi:10.1080/14697017.2016.1230931
307
- 308 Van de Ven, A. H. (2016). Grounding the research phenomenon. *Journal of Change Management*, 16(4),
309 265–270. doi:10.1080/14697017.2016.1230336

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

310

311 **Liite 1: Lisenssi**312 **Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen**

313

314 Avoimesti lisensoitu teos

315

316 Tämä teos on lisensoitu Nimeä-Epäkaupallinen-Ei muutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssillä. Teoksen
317 uudelleen käytön yhteydessä pitää mainita kirjoittaja. Valittu lisenssi tarkoittaa, että teoksen sisältö on
318 vapaasti käytettävissä, kunhan alkuperäislähteeseen viitataan.

319

320 Lisenssin kansantajuinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

321

322 <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fi>

323

324

325

326 NIMI:

327 Teoksen tekijä on ilmoitettava siten kuin tekijä tai teoksen lisensoija on sen määrännyt (mutta ei siten että
328 ilmoitus viittaisi lisenssinantajan tukevan lisenssinsaaajaa tai teoksen käyttötapaa).

329

330 Ei muutettuja teoksia

331 Teosta ei saa muuttaa, muunnella tai käyttää toisen teoksen pohjana.

332

333 Epäkaupallinen

334 Lisenssi ei salli teoksen käyttöä ansiotarkoituksessa.

335

336 Lisenssin perusteellinen juridinen esitys on seuraavalla www-sivulla:

337

338 <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.fi>

339

340 [jatkuu seuraavalla sivulla]

341

2.3.2026

OMA / 20 / v1
Julkinen / www

Liite 2: Vastuulausekkeita

Yksittäisen ihmisen yksittäistä tulkintaa yksittäisistä asioista / aiheista

Tämä teos on yksittäisen ihmisen tulkintaa eri asioista / aiheista, eikä edusta minkään (rekisteröidyn tai rekisteröimättömän) yhteisön virallista tai epävirallista kantaa. Tässä teoksessa mainitut mielipiteet eivät ole (lainopillisia) neuvoja, ja lukijoita kehoitetaan itse perehtymään huolellisesti tässä teoksessa mainittuihin asioihin / aiheisiin.

Tämä teos ei kata tulevaisuuden kehittymistä, jolloin tässä teoksessa mainitut ennustukset voivat osoittautua vääräksi. Vastaavalla tavalla tämä teos ei kata menneisyyden tulkintaa, jolloin tässä teoksessa tehdyt arviot menneisyydestä voivat osoittautua vääräksi.

Poliittisia vastuulausekkeita

Tämä teos käsittelee useita poliittisia mielipiteitä erilaisista asioista / aiheista. Nämä mielipiteet eivät kuitenkaan ole virallisia neuvoja poliittisen päätöksen perustaksi. Teoksen lukijoita kehoitetaan lukemaan kukin mielipide yksittäisen henkilön ajatuksena, koska esitetyt mielipiteet eivät ole minkään yksittäisen puolueen (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallisia mielipiteitä. Lisäksi esitetyt poliittiset mielipiteet eivät edusta minkään puoleen (rekisteröity tai rekisteröimätön) jäsenjärjestön (rekisteröity tai rekisteröimätön) virallista kannanottoa.

Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät kata Suomen, Euroopan tai maailmanlaajuisen politiikan menneisyyttä tai tulevaisuutta, ja ovat vain yksittäisen henkilön yksittäisiä mielipiteitä.

Teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole tarkoitettu virallisen tai epävirallisen ehdokkuuden tukemiseksi missään vaalissa millään tasolla, eli teoksessa esitetyt poliittiset mielipiteet eivät ole virallisiin vaaleihin valmistautuvan virallisen tai epävirallisen ehdokkaan mielipiteitä. Mahdollisissa virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisena ehdokkaana esitetyt poliittiset mielipiteet ovat oma kokonaisuutensa, ja virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen) virallisen ehdokkaan julkiset mielipiteet ovat tämän teoksen ulkopuolella, ja tämä teos ei ennakoiv tulevia mahdollisia poliittisia mielipiteitä virallisissa vaaleissa (teoksen julkaisun jälkeen).

Viitattujen www-sivujen sisältö

Tässä teoksessa viitataan erilaisiin www-sivuihin. Viitattujen www-sivujen laillinen sisältö on tarkistettu tämän teoksen julkaisuhetkellä, mutta monen viitatus www-sivu sisältö tulee mahdollisesti muuttumaan tämän teoksen julkaisun jälkeen. Kaikki muutokset viitatuilla www-sivuilla ovat viitattujen www-sivujen omistajien / ylläpitäjien vastuulla. Kaikki uusi laillinen ja/tai laitton sisältö viitatuilla www-sivuilla ei ole tämän teoksen kirjoittajan vastuulla, ja tämän teoksen lukijoita kehoitetaan huolellisesti välttämään www-sivuilta ladattavien laittomien sisältöjen käyttöä.

Kaupallinen sisältö / Yleishyödyllisyys

Tämä teos ei sisällä kaupallista sisältöä, eikä tätä teosta ole tarkoitettu kaupalliseksi sisällöksi, ja käytetyn lisenssin mukaisesti tämä teos on tarkoitettu ei-kaupalliseksi sisällöksi. Tämä teos ei sisällä kaupallisen yhteisön (rekisteröity tai rekisteröimätön) liike- tai ammattisalaisuuksia.